

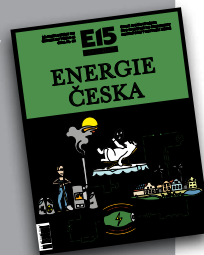
S ANO? Nikdy

Spolupráce s hnutím Andreje Babiše by bylo spojení s ďáblem, říká místopředseda Starostů a nezávislých Jan Horník.

ROZHOVOR
str. 10–11

ENERGIE ČESKA

Kdo investuje do energetiky a vše ostatní, co chcete o energetice vědět, čtěte v novém magazínu E15 Premium. V prodeji od 12. června.

📈 CZK/EUR • 26,165 / -0,020 Kč 📈 CZK/USD • 23,354 / -0,047 Kč 📈 PX • 1001,30 / -0,11% 📈 EURO STOXX 50 • 3561,55 / +0,10% 📈 ZLATO • 1275,50 \$ / +1,07%

KOMENTÁŘ: KONEC INTERNETOVÉ NEVINNOSTI / str. 14

Krátce

Vláda: Deficit na příští rok zůstává 50 miliard

Šéfové ministerstev, kteří požadovali na příští rok více peněz, než naplánoval ještě exministr financí Andrej Babiš, neuspěli. Kabinet schválil plán státních financí, který počítá se schodkem padesát miliard korun. **str. 2**

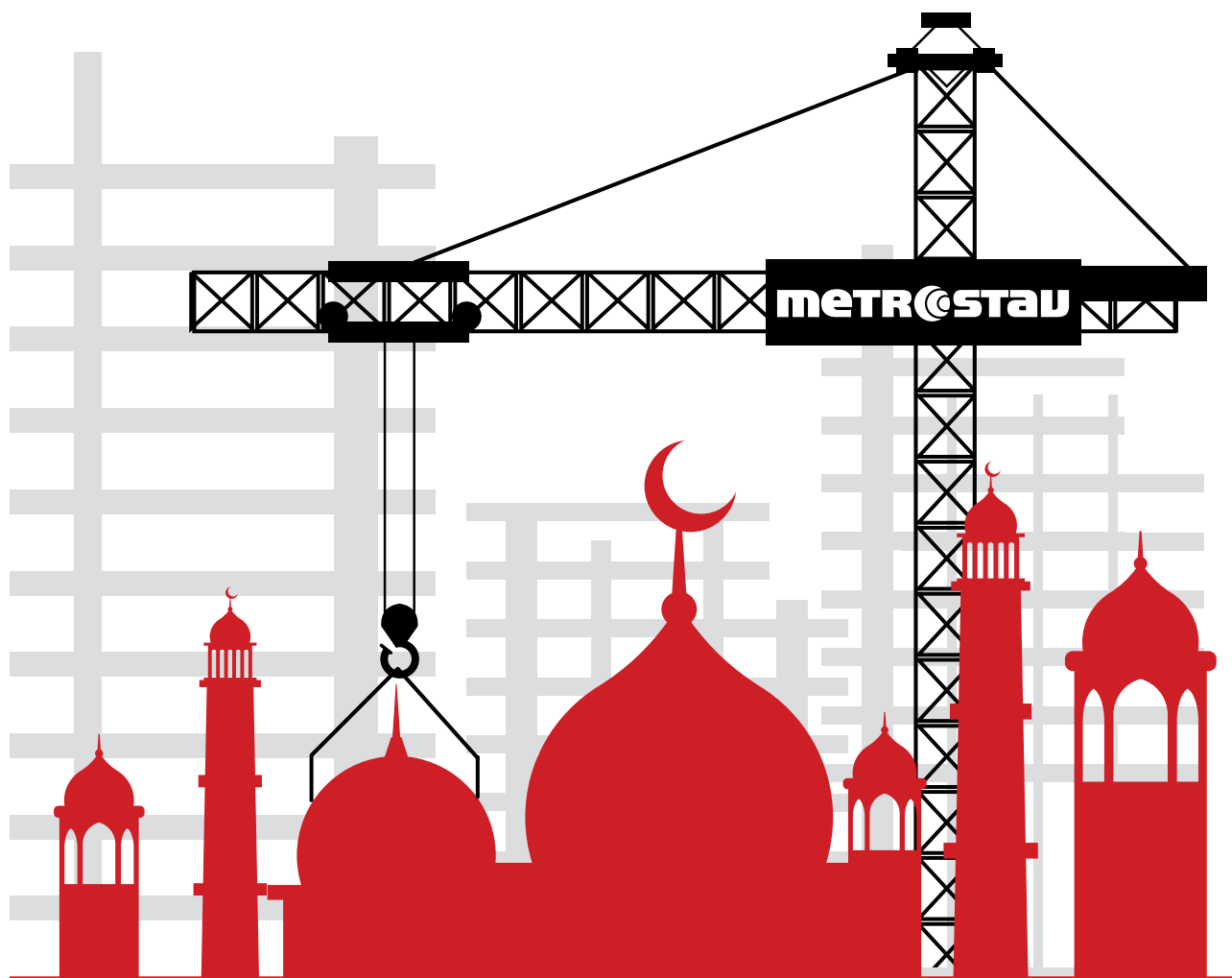
Čeští okenáři pretlačili polské konkurenty

Vývoz oken z Česka se drží na rekordní úrovni kolem 2,3 miliardy korun. To je více, než kolik čeští okenáři exportovali před krizí. Naopak příliv oken z ciziny upadá a jen mírně převyšuje jednu miliardu korun. **str. 6**

Apple vydal „zelené bondy“

Technologická společnost Apple i přes nedávné rozhodnutí prezidenta Donalda Trumpa o vystoupení USA z pařížské klimatické dohody pokračuje ve svých ekologických iniciativách. Pomocí jí v tom má nová emise desetiletých dluhopisů za jednu miliardu dolarů. **str. 8**

Turci dali Metrostavu miliardovou zakázku

Stavbaři z Metrostavu postaví v Istanbulu nové **depo metra a podzemní lanovku**. Hodnota kontraktu na lanovku je v přepočtu **760 milionů korun**. Za depo dostane firma přibližně **590 milionů**. **BYZNYS / str. 5**

 twitter.com/e15news

KATEŘINA VALACHOVÁ:

Dnes jsem se na vládě i koaliční radě rozloučila se svými kolegy. Poděkovala jsem jim za spolupráci i pomoc v tématech školství a sportu.

Zápisník
Jana Šindeláře

Chlapské řešení

Bývalý prezident Václav Klaus vyzývá k opuštění Evropské unie kvůli imigrantským kvótám a s nimi spojeným bruselským výhrůžkám. Ne že by na tom nápadu něco nebylo, paradoxem ovšem je, že s ním přišel muž, který mohl v roce 2009 nasměrovat Evropu zcela jiným směrem. Shoda historických náhod mu tehdy dala jedinečnou šanci vyhodit Lisabonskou smlouvu a s ní dnešní přistěhovalecké kvóty do koše. Jenže podepsal.

Senátor František Čuba přišel s dalším z řady chlapských řešení, kterými se česká politika v poslední době jen hemží. Ke své dlouhodobé pracovní neaktivitě za velké peníze se postavil jako chlap a vzdal se platu a cestovních náhrad (nikoli ovšem zpětně). Podle předsedy Senátu Milana Štěcha takové řešení není možné. Tragikomická kauzička jednoho zneuznaného starce, který možná už ani nevnímá dění kolem, navozuje kacířskou otázku, zda by nebylo záhodno přijít vedle dolní i s nějakou horní věkovou hranicí pro senátory.

V Ostravě probíhá železniční veletrh Rail-days, kde si železniční fandové bezpochyby užijí svou dávku šotoušského porna. Pro obyčejného návštěvníka je ale kolejiště za hlavním nádražím zklamáním. Horké novinky téměř žádné, jen řada starých vagonů přestavěných na konferenční síně, vagony ČD, co dávno jezdí, a zakletá škodovácká lokomotiva Emil Zátopek v německých barvách. Co naplat, třeba tu už za rok bude k vidění čínský rychlovlak z Plzně.

Protagonisté dne

František ČUBA
SENÁTOR

Senátor v případě své dlouhodobé absence v Senátu zvolil pouze polovičaté řešení – plat pobírat nebude, ale senátorem chce zůstat.

str. 3

Jiří BĚLOHLAV
ŠÉF METROSTAVU

Největší tuzemská stavební firma se prosadila na náročném tureckém trhu, v Istanbulu postaví depo metra a lanovku.

str. 5

Tim COOK
ŘEDITEL APPLU

Americký gigant Apple pokračuje ve finanční podpoře vývoje a používání ekologických technologií.

str. 8

PENÍZE PRO PROFESIONÁLY

Foto: tisk

VYŠŠÍ ČÁSTKY na svých výplatních páskách uvidí od července vojáci. Vláda jim odklepla zvýšení jejich platů zhruba o sedm procent. Průměrný plat vojáků se pohybuje kolem 31 tisíc korun. Zvýšení platů vyjde letos státní rozpočet na 319 milionů korun, včetně přidělu do fondu kulturních a sociálních potřeb to bude 434 milionů korun.

Vláda: Státní deficit 50 miliard stále platí

■ Šéfové rezortů, kteří požadovali na příští rok více peněz, než naplánoval ještě exministr financí Andrej Babiš, neuspěli. Kabinet schválil plán státních financí, který počítá se schodkem ve výši padesát miliard korun.

Jana Havligerová

Premiér Bohuslav Sobotka (ČSSD) počítá s tím, že přes prázdniny se podaří nároky jednotlivých ministerstev redukovat tak, aby se vláda do navrženého schodku vešla. Připouští ale, že míra porozumění mezi rezorty a ministerstvem financí zatím velká není. Osobně by si přál, aby se ještě posílilo financování vysokých škol, sociálních služeb, zdravotnictví, dopravní infrastruktury

a spolufinancování evropských projektů.

Celkové výdaje rozpočtu by v příštím roce měly podle včera odsouhlaseného návrhu včetně peněz z fondů Evropské unie a dalších finančních zdrojů činit 1,342 bilionu korun a příjmy 1,292 miliardy korun. Bez započítání financí plynoucích z fondů Evropské unie by měly být rozpočtové příjmy proti letošnímu roku vyšší o 69 miliard, a rozpočtové výdaje meziročně stoupnout o 59,6 miliardy korun. Vláda se k jednání o státním rozpočtu vrátí v srpnu, do Poslanecké sněmovny musí návrh odeslat do konce září.

Vláda rovněž schválila střednědobý finanční výhled, a to pro rozpočty na léta 2019 a 2020. Za největší zádrhel přitom považuje budoucí výdaje na armádu. „Hlavní problém máme v oblasti výdajů na obranu. Byl bych rád, abychom se dostali k tomu, že výdaje ve výhledu pro rok 2020

budou představovat 1,4 procenta hrubého domácího produktu,“ uvedl premiér. Momentálně předložený výhled tomu neodpovídá.

Současný ministr financí Ivan Pilný (ANO) teď povede jednání s jednotlivými rezorty, jejich šéfy by měl přesvědčit, že finance navíc, které po něm požadovali, mohou najít v rezervách vlastních ministerstev. Ještě tvrdší boj ho pak čeká v dolní komoře parlamentu, která státní rozpočet na rok 2018 musí schválit. Podle opozičních pravicových stran ODS i TOP 09 není správné, aby v době ekonomického růstu vláda počítala s padesátimiliardovým schodkem.

O definitivní podobě rozpočtu však už soušní poslanci rozhodovat nebudou. To čeká až na jejich nástupce, kteří vzejdou z říjnových parlamentních voleb. Ti ještě mohou podobu návrhu výrazně změnit. **NÁZORY str. 14**

ČSSD chce zastavit tragický pád volebních preferencí

■ Strana doufá, že změna ve vedení čtyři měsíce před volbami do Poslanecké sněmovny sníží náskok, který má hnutí ANO. Záměr považuje za rozumný i prezident Miloš Zeman.

Pavel Otto

Několik dní trávající spekulace o rošádě ve vedení ČSSD vyvrcholily jednáním stranického grémia. Šéf socialistů, premiér Bohuslav Sobotka přišel s plánem, jak zastavit dramatický pokles preferencí. Ty se podle jednoho z posledních šetření pohybují kolem deseti procent. Naopak hlavní soupeř sociální demokracie, hnutí ANO se stále těší zhruba třicetiprocentní podpoře.

„Čeká nás poměrně hluboká a zásadní debata o tom, co můžeme udělat pro zlepšení pozice sociální demokracie před parlamentními volbami. Chci dělat vše pro to, aby šla do voleb v co největší síle a měla šanci v nich uspět,“ uvedl před příchodem do Lidového domu Sobotka. Výsledek jednání nebyl do uzávěrky tohoto vydání znám.

V NELEHKÉM POSTAVENÍ. Stranické grémium ČSSD včera rozhodovalo o budoucí podobě svého vedení.

Nejčastěji se hovořilo o výměně lídra, což potvrdil statutární místopředseda ČSSD, ministr vnitra Milan Chovanec. V minulých dvou týdnech se Sobotkou podle svých slov několikrát debatoval. „Všechny debaty byly racionální a všechny směřovaly k tomu, co je výhodné pro sociální demokracii,“ řekl Chovanec.

Celostátní volební jedničkou a tedy i kandidátem na premiéra by se stal ministr zahraničí Lubomír Zaorálek. Chovanec chce, aby se strana sjednotila.

O Chovancovi se spekulovalo jako o možném šéfovi strany, kterým by se po rezignaci

Sobotky automaticky stal. Stranu by vedl až do sjezdu. Sobotka by zůstal v čele vlády a také jihomoravské kandidátky.

„Z mého hlediska by připravené řešení, o němž se píše v médiích, mohlo být rozumným krokem,“ konstatoval prezident Miloš Zeman.

ČSSD se změnami spěchá, protože tuto sobotu představí volební hlavní heslo, vizuály a seznam tří desítek priorit, s nimiž osloví veřejnost. Horkou fází kampaně strana spustí v polovině srpna, kdy zvýší i počet billboardů. Počítá s utracením celého zákonného limitu 90 milionů korun.

Krátce

Nový ministr školství bude jmenován ve středu

Pokud si ministryně školství Kateřina Valachová (ČSSD) nerozmyslí svou demisi, prezident Miloš Zeman ve středu jmenuje Stanislava Štecha novým ministrem školství. Sejt se s ním bude chtít v úterý. S Valachovou se chce setkat v pondělí. Zeman to včera řekl na konci své cesty po Jihočeském kraji.

Prezidentští kandidáti utratili miliony korun

Sbírání podpisů pro prezidentskou kandidaturu a volební kampaň již stálo uchazeče o úřad hlavy státu několik milionů korun. Dostatečný počet podpisů ke kandidatuře zatím hlásí jen Michal Horáček. Jiří Drahoš jich získal asi 25 tisíc, s podobným počtem disponuje pravděpodobně i současný prezident Miloš Zeman. Marek Hilšer sesbíral sedm tisíc podpisů.

Zámek Štířín možná změní majitele

Zámek Štířín v Kamenici u Prahy by mohl přejít z ministerstva zahraničí na sněmovnu. Záměr podpořil sněmovní kontrolní výbor. Na provoz zámku by převod neměl žádný vliv. Ministerstvo zahraničí zámek nechce.

Česko podá žalobu na směrnicí o zbraních

Do poloviny srpna podá Česká republika k Soudnímu dvoru EU žalobu na evropskou směrnici o zbraních. Česko bude požadovat neplatnost a odklad účinnosti směrnice, protože podle něj zavádí nepřiměřená a nepraktická opatření pro držitele zbraní.

Rusnok: K zavedení eura není politické odhodlání

Guvernér české národní banky Jiří Rusnok by si osobně nevsadil na to, že Česko během pěti až deseti let přijme společnou evropskou měnu. Řekl to včera na mezinárodní konferenci Prague European Summit s tím, že nevidí dostatečné odhodlání politiků pro takový krok. Upozornil také, že rozhodnutí o přijetí eura není na ČNB, ale na politické reprezentaci.

Rozpočet fondu dopravy se zvýší

Ministři dopravy Dan Ťok a financí Ivan Pilný (oba ANO) se dohodli na zvýšení rozpočtu Státního fondu dopravní infrastruktury na rok 2018 o deset miliard korun. Původní návrh ministerstva financí nedokázal pokrýt náklady na pokračování v rozestavěných stavbách. /čtk/

Čuba se vzdal platu. Tak to nejde, říká Štěch

Jednaosmdesátiletý senátor František Čuba (SPO), který se v Senátu neobjevil už devět a půl měsíce a přitom pobírá plat 122 100 korun měsíčně, včera oznámil, že se jej vzdá. Senátorem však hodlá zůstat nadále a do Prahy se na zasedání horní komory vydá až tehdy, co mu to dovolí zdravotní stav.

Podle předsedy horní komory Milana Štěcha (ČSSD) však Senát Čubovi zastavit výplatu nemůže, i když o to senátor kvůli své dlouhodobé absenci ze zdravotních důvodů sám požádal. Právně to není možné, řekl Štěch. Čuba by podle jeho slov mohl plat

a náhrady, jichž se rozhodl vzdát, věnovat například na humanitární účely.

Plat Čuby se skládá i z finanční náhrady na dopravu a reprezentaci ve výši 51 100 korun. Nic na tom nemění fakt, že senátor do Prahy na zasedání Senátu nejedí. Až do konce minulého roku zatěžoval Čuba senátní rozpočet o dalších 17 tisíc korun, které putovaly na pronájem pražského bytu.

Čuba je dlouhodobě nemocný, zákon mu však, jakožto zákonodárci, umožňuje nepřejít na neschopenku a dál tak pobírat plat v plné výši. /lie/

264737/216

INZERCE

VŽDY NĚCO NAVÍC
více výhod

SLEVA až 35 % na nové CNG auto

Jezděte na CNG za 1 Kč/km a šetřete životní prostředí.

www.ppas.cz 800 134 134

Slučování městských firem začne v létě

■ Rada města hodlá vložit do nového holdingu některé z městských firem a zlepšit tím jejich kontrolu. Opozice tvrdí, že vytvářet novou strukturu nedává smysl.

Jan Stuchlík

Praha hodlá z části městských firem vytvořit nový holding. Rada města chce pro tento účel využít nyní prázdnou skořápku Pražské plynárenské Holding, přes níž až do ovládnutí Pražské plynárenské drželo město podíl v plynárenské firmě. „Přes léto zpracujeme právní, finanční a organizační studii, jak by nový holding

měl vypadat, a předložíme ji zastupitelstvu,“ říká radní pro majetek za hnutí ANO Karel Grabein Procházka.

Díky novému holdingu by Praha měla lépe řídit své firmy a lépe v nich uplatňovat své zájmy, tvrdí Procházka. Zatím se uvažuje o tom, že do nové struktury vstoupí Pražská plynárenská, Pražská vodohospodářská společnost a Pražské služby, jakmile v nich město získá stoprocentní vliv. Rada nyní bude jednat s Energetickým a průmyslovým holdingem o výměně chybějících 20 procent akcií v Pražských službách za městský podíl v Pražské teplárenské. „Studii o ocenění podílů už má město hotovou,“ uvádí Procházka.

Plán radních kritizuje opoziční ODS. Vadí jí, že

o přípravách holdingu nemá dost informací. Nevěří také, že holding zlepší kontrolu města nad svými jednotlivými firmami. „Ať rada nejdříve udělá pořádek v orgánech stávajících městských firem. Nedává smysl vytvářet kvůli tomu novou strukturu. Není také vhodné jednotlivé firmy schovávat do holdingu, aby bylo na jejich hospodaření méně vidět,“ říká Filip Humplík, místopředseda klubu zastupitelů ODS.

Procházka tvrdí, že holding umožní hlavnímu městu lépe využívat peníze ze svých firem pro městské potřeby. Nyní si nechává město vyplácet dividendy, které následně musí zdanit, a teprve poté přes rozpočet města peníze přerozdě-

luje. „Pokud bychom si řekli, že zájmem města je levnější svoz odpadu, tak v rámci holdingu snadno přesměrujeme peníze, které vydělá Pražská plynárenská do Pražských služeb,“ vysvětluje radní.

Videňská inspirace

Lidé z pražského magistrátu si pro inspiraci s organizací městských firem jezdí do rakouské Vídně. Tam holding Wiener Stadtwerke funguje už 18 let. V čele jeho dozorčí rady stojí ředitel magistrátu, kterého vybírají politici, v úřadu ale pak působí až do odchodu do důchodu. Pod holdingem se šestnácti tisíci zaměstnanci je například dopravní podnik, energetická společnost nebo pohřební služby. „Bez holdingu bychom měli patnáct finančních oddělení. Teď máme centrální mzdovou účtárnu,“ vysvětluje synergické efekty finanční ředitel Wiener Stadtwerke Roman Fuchs. /paj/

Krátce

Hotely zdraží zhruba o čtyři procenta

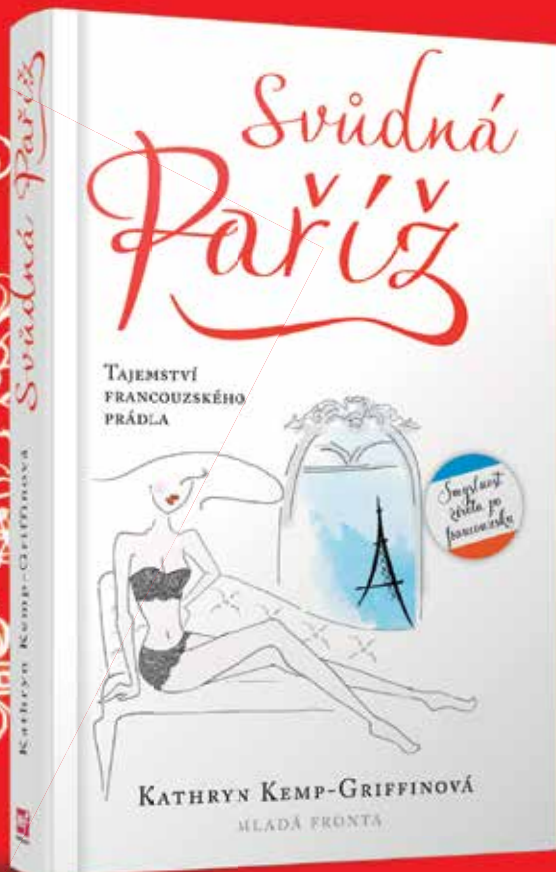
V pražských hotelech se letos v průměru zdraží o čtyři procenta na 2250 korun za noc. Metropole se tak zařadí mezi šest evropských měst s nejrychlejším růstem výnosů na pokoj. Přesto bude po Budapešti stále nejlépeji sledovaných 19 evropských velkoměst, vyplývá ze studie společnosti PwC.

O sídle záchranářů bude jasno do října

Praha vyřeší všechny majetkové a finanční otázky kolem nedostavěné budovy na Palmovce do konce letošního září. Nic tak nebude bránit tomu, aby ho pražská záchranářská služba využila jako svoje sídlo. Radní nedávno schválili, že pokud se spory do konce roku neurovnají, sídlo záchranářů má vyrůst na Strážkově. /čtk/

262633/367

INZERCE

Smyslnost
života
po francouzsku

NEPOSTRADATELNÝ
PRŮVODCE KAŽDÉ ŽENY,
KTERÁ TOUŽÍ PO TROŠE
KRAJKY A SPOUSTĚ
OH, LÀ, LÀ!

Žádejte u svého knihkupce nebo se slevou 20 % na www.kniha.cz

kniha.cz

Metrostav postaví v Turecku lanovku

■ Slabší výkon českého stavebnictví vyháňá stavbaře do ciziny. Největší tuzemská stavební skupina Metrostav se právě prosadila na tureckém trhu.

Daniel Novák

Českým stavbařům z Metrostavu se podařil průlom na důležitém tureckém trhu. Zvítězili v tendru na výstavbu nového depa metra v Istanbulu. Ve měsíci na Bosporu postaví také podzemní lanovku. Hodnota kontraktu na lanovku činí v přepočtu 760 milionů korun. Nabídková cena na depa dělala přibližně 590 milionů.

„Prosadit se na tureckém trhu není vůbec lehký úkol, protože je tam ohromná konkurence. Turci jsou velcí

stavaři. Působí nejen doma, ale také na Blízkém východu a v Rusku,“ uvedl Václav Soukup, ředitel zahraničního podnikání Metrostavu.

České skupině při získání zakázek v Turecku pomohlo, že tam již přede dvěma roky založila s lokálním partnerem společný podnik Metrostav Ankara Insaat. „Naším dlouhodobým cílem jsou zejména velké infrastrukturní stavby,“ připomněl Soukup.

Plánovaná podzemní lanovka propojí luxusní istanbulskou čtvrť Bebek na evropské straně Bosporské úžiny s pahorkem, na němž stojí nejen historická pevnost Rumeli

Hisar, ale hlavně tam vede navazující trasa metra. Celková délka tunelu bude činit 815 metrů, převýšení stanic na začátku a na konci díla dosahuje přibližně sta metrů.

STÁTNI INVESTICE. Metrostav zahájil v Istanbulu stavbu depa metra. Stavebnictví v Turecku prodělává velký rozmach, mimo jiné díky státním investicím do dopravních staveb.

Pokud se týká depa istanbulského metra, postaví čeští stavaři tunely v celkové délce přes dva kilometry. Také v tomto případě to bude stavba na evropské straně Bosporu.

České stavební firmy se zakázkami v cizině snaží kompenzovat slabší výsledky inženýrského stavitelství v tuzemsku. Metrostavu se dlouhodobě daří vítězit v tendrech ve Skandiná-

vii, nedávno získal také významnou zakázku na Islandu. V odlehle části ostrova postaví šestikilometrový silniční tunel. Hodnota zakázky převyšuje jednu miliardu českých korun.

Nabídková
cena na depa
v Istanbulu činila zhruba

590

milionů korun. Lanovku
postaví Češi za
760 milionů.

DO KRAKOVA

SPOLEČNOST LEO EXPRESS počátkem června oficiálně požádala polský drážní úřad o povolení vysílat vlaky z Prahy do Krakova. Úřad má na odpověď dva měsíce, podle serveru Rynek kolejowy mimo jiné zkoumá, zda nový spoj ekonomicky neohroží dotované vlaky. V ideálním případě by chtěl Leo Express začít jezdit v září s jedním párem vlaků. Přímé vlaky z Prahy do Krakova vypravují dvakrát denně i České dráhy. /sin/

Česko vydělává více na cestovním ruchu

Tuzemské příjmy z příjezdového cestovního ruchu stouply v letošním prvním čtvrtletí o 8,4 procenta na 38,9 miliardy korun. Výdaje Čechů na zahraniční turistiku se přitom zvýšily o 7,7 procenta na 31,8 miliardy korun. Vyplývá to ze statistiky platební bilance, kterou zveřejnila Česká národní banka.

Rostoucí trend je patrný také v údajích Českého statistického úřadu. V prvním čtvrtletí se v tuzemských hotelech, penzionech a kempch ubytovalo 1,8 milionu zahraničních turistů, meziročně o 8,6 procenta víc. „Výrazný nárůst

jsme zaznamenali zejména u příjezdů ruských, čínských a jihokorejských turistů, jejichž útraty patří k vyšším, než je průměr. Významně rostly také příjezdy turistů z Polska, Slovenska, Velké

Británie, Itálie či Spojených států,“ uvedla ředitelka Institutu turistického agentury Czech Tourism Markéta Vogelová. Do vývoje příjmů z příjezdového cestovního ruchu se podle ní pozitivně

promítá také bezpečnostní situace ve světě, stále výhodný kurz koruny vůči zahraničním měnám a také mimořádně příznivá zimní sezona na českých horách.

V prvním čtvrtletí se v hotelech, penzionech a kempch v Česku ubytovalo 1,8 milionu zahraničních turistů.

/čtk/

Foto: Vekra

NÁROČNÍ KLIENTI. Kromě prioritního Slovenska vyváží Vekra svá okna také do Německa, Rakouska a Švýcarska, tedy na nejnáročnější trhy v Evropě.

Čeští okenáři přetlačili polské konkurenty

■ Dovoz levných oken z Polska ve srovnání s minulými roky výrazně klesl. Profitují z toho hlavně velcí tuzemští výrobci.

Daniel Novák

Vývoz oken z Česka se drží na rekordní úrovni kolem 2,3 miliardy korun. To je více, než kolik čeští okenáři exportovali před deseti lety, tedy před krizí. Naopak příliv oken z ciziny upadá a jen mírně převyšuje jednu miliardu korun, vyplývá z dat Českého statistického úřadu.

Výrazně se propadl import z Polska, odkud na český trh proudila hlavně levnější okna. V loňském

roce činil polský dovoz zhruba 600 milionů korun. Před devíti lety se do tuzemska z Polska přivezla okna za 1,1 miliardy korun.

„Přibývá zákazníků, kteří se soustředí na kvalitu materiálu a zpracování a kteří chtějí i navazující služby, jako jsou montáž a servis. Nejlevnější okna vykazují otřesnou kvalitu, která se projeví až časem,“ vysvětlil klesající dovoz šéf tuzemského výrobce Vekra Jan Tušl.

Velkým okenářským podnikům se díky poklesu dovozu daří. Vekra loni zvedla tržby o osm procent na 1,3 miliardy korun. Lepší

výsledky hlásí rovněž výrobce Sulko. „Za minulý rok jsme zvýšili obrat o deset až patnáct procent. Za posledních několik let jsme tržby zdvojnásobili,“ řekl jednatel výrobce Sulko Petr Suchánek.

Českým okenářům se současně daří pronikat na zahraniční trhy. „Vekra kromě prioritního Slovenska vyváží také do Německa, Rakouska a Švýcarska, tedy na nejnáročnější trhy v Evropě,“ připomněl ředitel Vekry Tušl. Na německojazyčné a frankofonní trhy se zaměřuje rovněž Sulko.

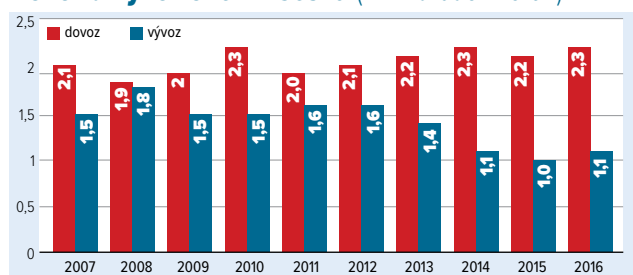
O odbytu na českém trhu oficiální čísla scházejí. „Situace na trhu je stabilizovaná, převládá opatrný optimismus,“ poznamenal Suchánek. Objevují se však první hlasy, podle nichž domácí trh začal klesat. Vekra odhaduje, že se loni celkové prodeje dostaly na 6,5 miliardy korun z předchozích sedmi miliard. Výsledkem je, že menší výrobci vyklízejí pozice.

Společnost Vekra loni zvedla tržby o zhruba

8 %

na 1,3 miliardy korun.

Dovoz a vývoz oken v Česku (v miliardách korun)

Pramen: ČSÚ

Dráhy si pronajmou lokomotivy dráž, než očekávaly

Jan Šindelář

České dráhy naplnily svůj dlouhodobý záměr na rozšíření flotily lokomotiv o moderní stroje. Koncem minulého týdne podepsaly smlouvu s německou filiálkou společnosti European Locomotive Leasing na pronájem deseti strojů Siemens Vectron na deset let. Serveru E15.cz to potvrdil mluvčí drah Radek Joklík.

Uzavření smlouvy schválil už v květnu řídicí výbor ČD, ale dráhy informace nezveřejnily, neboť čekaly, zda ve lhůtě neprijdou proti výsledkům soutěže námitky.

Cena přesahuje původní předpoklady. Hodnota kontraktu včetně údržby je šedesát milionů eur, v přepočtu téměř 1,6 miliardy korun. Při vypisování tendru dopravce

počítal se 48 milionů eur. Všech deset lokomotiv by měl mít podnik do sedmi měsíců od podpisu, většinu strojů by měl nicméně převzít už v listopadu. Od prosince pak ČD chtějí Vectrony, které jsou stavěny pro rychlost 200 kilometrů v hodině, nasazovat na základě smlouvy s Deutsche Bahn na linku Praha-Berlín-Hamburk. Dráhy argumentují propočty, podle nichž se díky smlouvě s Němci pronájem za uvedenou cenu vyplatí.

Původně přitom ČD počítaly pro Hamburk s lokomotivami Emil Zátopek od Škody Transportation, ty ale měly potíže s německými úřady a dosud nemohou na německou trať vyjet plnou rychlostí. Dráhy je proto nasazují mimo jiné na expresy do Rakouska. **Více E15.cz**

Krátce

Obrat obchodních center stoupl o 7,7 procenta

Průměrný obrat obchodních středisek v Česku se loni zvýšil meziročně o 7,7 procenta. Poprvé po pěti letech rostlo i nájemné, a to o půl procenta. Podle výsledků CBRE Shopping Centre Indexu se meziroční návštěvnost obchodních center zvýšila o 3,3 procenta.

Natland zažil propad čistého zisku

Investiční společnost Natland Group vykazovala loni čistý zisk 99 milionů korun, meziročně o 56 procent méně. Aktiva skupiny meziročně klesla o 1,6 procenta na zhruba dvě miliardy.

Škoda hlásí historicky nejlepší květen

Automobilka Škoda Auto ustanovila v květnu nový rekord, když meziročně zvýšila své dodávky zákazníkům o 2,4 procenta na 99 tisíc aut. V přepočtu na

vozy je to meziroční nárůst o 2300 vozů.

Docter Optics rozšiřuje výrobu čoček pro auta

Českolipský výrobce optických čoček do reflektorů aut Docter Optics rozšiřuje výrobu, přijmout chce 120 lidí. Do stavby výrobní haly v České Lípě firma investovala 400 milionů korun, z nichž na stavební část připadla polovina.

Vítkovice prodávaly 5,3 miliardy korun

Strojírenské Vítkovice loni vytvořily konsolidovanou ztrátu zhruba 5,3 miliardy korun. Způsobily ji insolvence několika firem ze skupiny, oprávků a kroky související s insolvenčními. Předloni Vítkovice prodávaly 82 milionů korun. /čtk/

JUTTY ● ● ●

GROUP S.R.O.

GRAFICKÉ STUDIO

MALONÁKLADOVÝ TISK

OFSETOVÝ TISK

REKLAMNÍ PŘEDMĚTY

Na Příkopě 17, 110 00 Praha 1

www.jutty.cz

Apple vydal „zelené bondy“

■ Získanou miliardu firma investuje do nových materiálů i do používání obnovitelných zdrojů.

Michal Tomeš

Technologická společnost Apple i přes nedávné rozhodnutí prezidenta Donalda Trumpa o vystoupení USA z pařížské klimatické dohody pokračuje ve svých ekologických iniciativách. Pomoci jí v tom má nová emise desetiletých dluhopisů v celkové výši jedné miliardy dolarů.

Nejde přitom o první „zelenou“ emisi bondů – loni firma ve stejném programu získala celkem dvanáct miliard dolarů. Nové dluhopisy nabídnou investorům tříprocentní kupon a výnos o 82 bazických bodů vyšší než například americké pokladniční poukázky.

Peníze podle Applu mají posloužit ke snížení dopadu klimatických změn. Firma chce investovat také do obnovitelných zdrojů, ekologických materiálů pro své produkty nebo nižší energetické náročnosti svých budov.

Ekologické sídlo. Apple buduje futuristickou centrálu, která má snoubit technologie a ekologii. Lidé jí zatím přezdívají „Ufo“.

Vedení Applu aktuálně na ekologickém poli oponuje politice amerického prezidenta Donalda Trumpa.

Ředitel Applu Tim Cook se už dříve údajně snažil Trumpa přesvědčit, aby Spojené státy nadále dodržovaly pařížskou klimatickou dohodu. Už v minulosti se přitom mezi oběma muži rozhořel spor, když chtěl Trump dosáhnout přesunutí výroby do Spojených států. Tim Cook sice letos na jaře oznámil, že do výroby v USA bude investovat miliardu dolarů, souvislost se snahou Donalda Trumpa ale nepotvrdil.

Na odstoupení od klimatické dohody reagoval také

miliardář a prezidentův poradce Elon Musk, který v návaznosti na prezidentovy kroky spolupráci s Bílým domem rozvázal.

Apple se k vydání bondů rozhodl i přesto, že firma disponuje více než 250 miliardami dolarů v hotovosti. Finanční rezerva společnosti se však v současnosti nachází především v bankách mimo Spojené státy. Pokud se za výhodných podmínek firmě podaří prostředky převést zpět do USA, jejich velká část pravděpodobně poputuje akcionářům, mohou však posloužit také ke splacení dluhů nebo akvizici jiné společnosti.

Akcie, měny & názory

Jan Vejmělek

Na nákupy do Londýna

Výsledek loňského červnového referenda o vystoupení Velké Británie z EU se v prvních měsících projevoval primárně na devizovém trhu. Na podzim loňského roku tak byla britská měna vůči euru nejslabší za poslední téměř dekádu. Následně se kurz stabilizoval a klid vydržel až do červnových parlamentních voleb. Jejich výsledek byl ale pro trhy opět šokem. Vládní konzervativci svou pozici neupevnili a do vyjednávání i brexitu jdou oslabeni. Libra tak opět padá a atakuje mnohaletá minima.

Slabá britská měna si již začíná vybírat svou daň. Zatímco Spojené státy i eurozóna se potýkají s tím, že inflace ztrácí v poslední době na síle, ve Velké Británii je tomu přesně naopak. Květnový růst spotřebitelských cen dosáhl v meziočném vyjádření 2,9 procenta. Inflace je tak na čtyřletém maximu. Zásah ze strany britské centrální banky směrem k jejímu zkrácení ale čekat nelze. Naopak se obáváme, že s rokem 2018 bank of England svou klíčovou úrokovou sazbu sníží.

Nejistota související s brexitem totiž povede k tomu, že se v Británii nebude investovat do nových výrobních kapacit. Těžko činit investiční rozhodnutí s dobou návratnosti několik, někdy i mnoho let, pokud není zřejmé, jak bude podnikatelské prostředí vypadat za dva roky. Rozmýšlet si své spotřebitelské výdaje budou i domácnosti. Celkový hospodářský růst tak napřesrok spadne pod jedno procento.

Výsledkem je, že si čeští spotřebitelé mohou v Londýně výhodně nakoupit. Británie je zatím stále v EU, cla a daně nás tedy netrápí, a libra stojí méně než třicet korun.

Autor je hlavním ekonomem KB

Krátce

IEA: Produkce ropy příští rok vzroste

Růst nabídky ropy na světovém trhu v příštím roce zřejmě bude rychlejší než růst poptávky. Globální spotřeba ropy přitom vůbec poprvé překročí hranici 100 milionů barelů denně, uvedla ve své pravidelné měsíční zprávě Mezinárodní agentura pro energii.

BMW se zvýšily prodeje

Německému výrobci aut BMW vzrostl v květnu prodej o pět procent na více než 208 tisíc vozů. Růst podpořila hlavně poptávka v Číně, která vykompenzovala pokles ve Spojených státech. Od začátku roku automobilka prodala už 988 tisíc vozů, o 5,7 procenta více než před rokem. Údaje zahrnují prodej značek BMW, Mini a Rolls-Royce.

Finové zvýšili stupeň ohrožení terorismem

Finská bezpečnostní služba SUPO přistoupila ke zvýšení stupně ohrožení terorismem. Kontrarozvědka údajně ví o závažnějších hrozbách spojených s terorismem v zemi. Úřady uvedly, že podrobně sledují asi 350 jedinců.

V Tunisku dál platí výjimečný stav

Výjimečný stav, který byl v Tunisku vyhlášen před rokem a půl, byl včera prodloužen o další čtyři měsíce. V zemi byl výjimečný stav vyhlášen po teroristických útocích v listopadu 2015. Opatření zvyšuje kompetence policie a zároveň dává úřadům právo zakázat shromažďování a stávky, které by mohly narušit veřejný pořádek. /čtk/

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 14. 6. 2017

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	17,706
Čína	1	3,437
Dánsko	1	3,518
EMU	1	26,165
Chorvatsko	1	3,535
Japonsko	100	21,172
Kanada	1	17,683
Maďarsko	100	8,537
Norsko	1	2,779
Polsko	1	6,235
Rusko	100	40,917
Švédsko	1	2,685
Švýcarsko	1	24,060
Turecko	1	6,646
USA	1	23,354
Velká Británie	1	29,744

Akcie na pražské burze

14. 6. 2017

Název	Kurz [Kč]	Změna
CETV	97,50	0,31%
ČEZ	451,60	0,36%
Erste Bank	847,70	-0,90%
Fortuna	125,00	0,56%
Kofola	436,00	0,11%
KB	924,00	-0,11%
Moneta	78,90	0,25%
O2 CR	286,10	0,42%
Pegas	895,00	-0,78%
Philip Mor. ČR	14 200,00	1,14%
TMR	670,00	0,00%
Unipetrol	280,00	1,05%
VIG	639,90	-0,31%
Celkový objem (v tisících korun)	561 860	

Soud: Pirate Bay porušuje autorská práva

■ Rozhodnutí soudu se týká i dalších služeb na sdílení rozšířených dat.

Marek Schwarzmann

Soudní dvůr Evropské unie otevřel cestu národním soudům ke stíhání zprostředkovatelů internetových služeb, kteří zajišťují chod torrentové platformy The Pirate Bay.

Soud ve svém judikátu tvrdí, že i pouhé provozování

platformy pro sdílení obsahu je součástí takzvaného sdílovacího procesu. Právě v rámci tohoto procesu pak lze zjišťovat, zda autor daného „sdílovaného“ díla má nárok třeba na ukončení takového procesu v okamžiku, kdy k šíření díla neposkytl svolení. Pouhé provozování platformy, kde je sdílen takový obsah, tak může v Evropě být podle soudu považováno za porušení autorských práv. Soud ve svém verdiktu jasně stanovil, že The Pirate Bay svým uživatelům zpro-

středkovává díla s autorskou ochranou a že i prosté poskytnutí zázemí, prostředků či dodatečných služeb jako indexování, filtrování a správa torrentových odkazů, je podílením se na porušování autorské ochrany.

Došlo tak k vyvrácení jednoho z největších obranných argumentů, v rámci kterého se provozovatelé warezových a torrentových platform odvolávali na to, že technicky zákony porušuje „jen ten, kdo dané dílo sdílí“.

NÁZORY str. 14 **Vice ŽIVĚ.cz**

Zaměstnanci slovenského Volkswagenu budou stávkovat

Zaměstnanci slovenské divize německé automobilky Volkswagen vstoupí příští týden v úterý do časově neomezené stávky. Potvrdila to tamní odborová organizace, která se s vedením firmy nedohodla na růstu platů pro více než 12 tisíc zaměstnanců. Šlo o první stávku v podniku od roku 1991, kdy Volkswagen začal podnikat na Slovensku.

Bratislavská továrna Volkswagenu je z hlediska počtu vyrobených aut největší ze závodů tří automobilek, které montují vozidla v zemi pod Tatrami. Loni z výrobních linek slovenského Volkswagenu, který se zaměřuje na výrobu sportovních vozidel a také montuje malé automobily, sjelo téměř 389 tisíc vozidel. Odborový předák odhadl,

že do stávky by se mohlo zapojit minimálně 85 procent zaměstnanců. Protestní akci by měli podpořit také pracovníci dalších závodů Volkswagenu na Slovensku.

Průměrný plat pracovníků slovenského Volkswagenu bez započítání výdělků vrcholových manažerů a včetně příplatků a odměn činí podle společnosti zhruba 1800 eur. /čtk/

Čínská ekonomika podle MMF poroste

Mezinárodní měnový fond (MMF) zlepšil odhad hospodářského růstu Číny v letošním roce o desetinu procentního bodu na 6,7 procenta. Hlavními důvody tohoto kroku je expanzivní politika vlády a veřejné investice. Fond současně zdůraznil, že Čína musí urychlit reformy, aby zpomalila růst zadlužení.

Čínská ekonomika vykázala v letošním prvním čtvrtletí rychlejší růst, než se očekávalo. Ten činil 6,9 procenta, což je vysoko nad letošním cílem vlády 6,5 procenta.

MMF předpokládá, že v období 2018 až 2020 se hospodářství Číny bude rozvíjet ročním tempem 6,2 procenta. Navzdory lepší prognóze MMF zemi doporučuje urychlit reformy, aby ukotvila udržitelný hospodářský růst a zpřísnila měnovou politiku. Čína by měla pokračovat v úsilí řešit problémy finančního sektoru, i když by to mělo

znamenat zpomalení hospodářského růstu. Čínskou měnu hodnotí jako v zásadě v souladu s ekonomikou.

Čínská vláda už několikrát přislíbila snížit závislost země na úvěrech a nasměrovat ji více k tržní ekonomice, pracuje však příliš pomalu. MMF na Peking apeluje, aby urychlil reformy, uvolnil tržní síly a podpořil

Hospodářství Číny by se letos mělo zvýšit o

6,7
procenta.

růst založený na spotřebě než na obchodu a investicích. Jak podle agentury AP řekl první náměstek výkonné ředitelky fondu David Lipton, vláda v Pekingu by s tím měla začít,

dokud je růst ekonomiky relativně silný a přechod jí může usnadnit.

Naprostou prioritou nyní je omezit finanční rizika. Aby snížila zadlužení státních společností, Čína sice například umožnila bankám přijímat akcie v rámci úhrady půjček, ale podle zastánců reformy je její tempo stále nedostačující. /čtk/

OPĚT NABARVENÁ

Foto: Reuters

SOCHA Malé mořské víly v dánské metropoli Kodani se znovu stala terčem vandalizmu. Neznámý pachatel sochu polil modrobílou barvou. Stalo se tak nedlouho poté, co ochránci přírody potřísnili sochu červenou barvou a zanechali na chodníku před ní nápis, v němž Dánsko vyzývají, aby chránilo velryby u pobřeží Faerských ostrovů.

Útočník postřelil amerického poslance

Při střelbě na tréninkovém zápase baseballu v americké Virginii byl zraněn člen americké Sněmovny reprezentantů Steve Scalise. Podle televize CNN byli při incidentu zraněni i dva členové kongresové ochranky, ani ti nejsou v ohrožení života. Místní policie na Twitteru informovala, že podezřelý je ve vazbě. Motiv útočníka není znám. Podle místní policie bylo převezeno do nemocnice celkem pět zraněných.

„Měl poloautomatickou zbraň. Střílel kolem sebe na různé lidi,“ popsal události televizi CNN další

člen Sněmovny Mo Brooks. Na pravidelném tréninku byl i další kongresman Steve Pearce, který na svém Twitteru napsal, že je v pořádku.

Podle svědků útočník vypálil nejméně padesát střel. Republikánský senátor Jeff Flake řekl americkým médiím, že střelba trvala asi deset minut. Střelec byl před zadržením rovněž postřelen.

Steve Scalise je v senátu mužem číslo tři amerických republikánů, který ve sněmovně zajišťuje konzistenci členů strany při hlasování. /čtk, msc/

Spolupráce s ANO? To by bylo spolčení s ďáblem

■ Dlouholetý **starosta Božího Daru, senátor** a nedávno zvolený **místopředseda Starostů a nezávislých Jan Horník** byl proti dřívějšímu spojení s TOP 09. Podle něj si STAN a lidovci lépe rozumějí. Horník si nedovede představit vládní spolupráci s ANO a jeho šéfem Andrejem Babišem. „**Takoví lidé jako on do politiky nepatří, protože do zákonů přinášejí praxi neověřené nesmysly, které v reálném životě nefungují,**“ říká Horník.

Pavel Otto

ES Co vytýkáte jako opoziční hnutí současné exekutivě?

Vadí nám její nesystémové kroky v předkládání zákonů. Aktuálně to jsou různé předvolební dárky prosazované na poslední chvíli. Přidává se všude možně jen proto, aby se vláda před volbami zalíbila. Za premiéra Jiřího Paroubka se slibovalo a i prohlasovalo „pastelkové“ a další výhody, které se pak ze zákonů složitě odstraňovaly.

Všeobecným problémem je příliš centralistické řízení státu. STAN je toho názoru, že nikoliv stát, ale obce jsou nejlepšími hospodáři. Jejich výdaje jsou na rozdíl od státu nejlépe a nejefektivněji investovanými veřejnými prostředky.

ES V minulém volebním období jste se soustředili na rozpočtové určení daní, tedy na to, aby malé obce dostávaly více peněz na úkor největších měst. Co byste prosazovali ve vládě, pokud byste se do ní dostali?

Bylo to ve skutečnosti jinak. Praha, Brno, Ostrava a Plzeň se zvedly hned po změně v roce 2013 příjmy o více než dvě procenta. V minulosti až

do současnosti velká města vždy dostávala z rozpočtového určení více peněz na úkor malých obcí. Ještě v roce 2008 měla Praha na občana šestapůlkrát více, dnes je to asi třikrát více.

ES Jaké zákony jsou pro vás důležité?

Určitě to jsou daňové zákony, které musejí projít revizí. Dále pak zákony z oblasti ochrany životního prostředí, které by se měly sloučit do jedné rámcové normy tak, aby byla stručná a hlavně srozumitelná pro občany.

ES Na co budete klást v kampani důraz?

Nebudeme mít stejnou kampaň pro všechny kraje, místy se bude muset logicky lišit. Důraz klademe na stabilizaci školství, zdravotnictví a sociální oblasti, kde chybí jasný výhled do budoucna. Určitě se musí najít politická shoda na parametrech důchodové reformy, a to okamžitě po vzniku nové vlády.

ES Budete požadovat větší samostatnost obcí na centrálních úřadech?

Rozhodně jsme proti tomu, jak to funguje dnes. Odmítáme sociální inženýrství se státním dohledem nad všemi agendami. Chceme mimo jiné větší adresnost dávek. A hlavně to, aby ty, kteří je pobírají, mohly kontrolovat přímo obce. Dalším tématem je neustálý nárůst byrokracie, kterou je potřeba naopak snižovat. Hodláme se také zaměřit na schopnost nejenom státu, ale i samospráv a občanů zvládat krizové situace.

Když to shrnu, chtěli bychom, aby se víc dbalo na názory obcí a krajů a nerozhodovalo se jen z centra.

ES Jedním z hlavních volebních taháků stran je zvyšování platů. Váš názor?

Osobně jsem pro zvyšování platů. Je ale potřeba si velmi dobře rozmyslet, kde na to vzít. Dám příklad od nás

z pohraničí, které zažívá masivní odliv pracovní síly. Mnoho lidí působilo ve službách a odešlo do Saska, protože si tam vydělají až trojnásobně více. Platy musíme alespoň trochu přiblížit našim západním sousedům.

ES Zrušil byste EET?

To souvisí s předchozí otázkou. Už dnes vidíme hlavně v menších obcích problémy u podnikatelů poskytujících služby v pohostinství, ubytování, maloobchodě. Stát je různými regulačními opatřeními čím dál více svazuje a přenáší na ně další povinnosti, kterými je neskutečně finančně a časově zatěžuje. Na venkově tak dochází k zastavení rozvoje podnikání, a tedy i k omezení možného navýšení platů. Stát drobnému a střednímu podnikatelskému stavu jen komplikuje život.

ES Jste tedy proti on-line pokladnám?

Naše obec žije z cestovního ruchu. Na dvě stovky obyvatel má dvacet celoročně otevřených restaurací a zhruba dva tisíce lůžek. Řada lidí, která pronajímala jeden či dva apartmány ve svých rodinných domech, s podnikáním kvůli EET, kontrolním hlášením k DPH a dalším nesmyslům skončila. Obec tak přichází o poplatky a stát o daně.

Jsem jednoznačně pro zrušení elektronických pokladen. Jako senátoři jsme byli v Chorvatsku a na základě nejen tamních zkušeností jsme vládní politiky upozorňovali na všechna negativa. Bohužel na to nikdo nechtěl slyšet, EET prosadili silově.

ES Lidovci, s nimiž jste ve volební koalici, by EET jen revidovali, případně by byli proti spuštění zbývajících dvou vln. Byl byste pro?

Úplně detailně jsme si to s koaličními kolegy ještě nevydiskutovali. V době, kdy se EET zaváděla, ale byli Starostové jasně proti. Až

„Babiš nic netuší o skutečném podnikání. Jen mistrně ovládá přesuny a odklání finančních prostředků. Na jeho jednoduchou rétoriku naskočí leckdo. Ta je ale hodně pokřivená a mnohdy nepravdivá.“

se opatření začne vztahovat na řemeslníky, tak zvláště na venkově, kde naježdí za zákazníky stovky kilometrů měsíčně, přestanou podnikat a začnou meloučat. Tohle Andrej Babiš asi nikdy nepochopí. Takoví lidé jako on do politiky nepatří, protože do zákonů přináší praxi neověřené nesmysly, které v reálném životě nefungují.

☞ Dovedete si jako místo předseda STAN představit vládní spolupráci s ANO?

Babiš tvrdí, jak je jako podnikatel úspěšný. Nejsem ale v našem hnutí určitě sám, kdo je k jeho podnikání velmi skeptický. Když byla v tehdejší Československu sametová revoluce, údajně obchodoval za státní peníze v cizině. Jenže, kdo v té době mohl cestovat? Babiš nic netuší o skutečném podnikání. Vypadá to, že jen mistrně ovládá přesuny a odklání finančních prostředků. Mnohé zblbne, na jeho jednoduchou rétoriku naskočí leckdo. Ta je ale hodně, hodně pokrivená a mnohdy nepravdivá.

☞ Takže spojenectví s ANO odmítáte?

O tom, zda se v dvojbloku s KDU-ČSL dostaneme do Poslanecké sněmovny, rozhodnou voliči. Chápu ale, že je zajímavá, s kým bychom se případně spojili. Podle toho, jak se chová předseda ANO i mnozí další politici tohoto uskupení, si spolupráci s nimi dost dobře nedovedu představit. Můj osobní názor je, že by to bylo spolčení s ďáblem. Vyzkoušela si to sociální demokracie a zřejmě i kvůli tomu ztráceli voliče. Koalice STAN a KDU-ČSL by mohla dopadnout stejně.

☞ Část lidovců není z volební koalice s vámi nadšená. Chápete jejich obavy?

V Senátu jsem se s takovými názory nesetkal. Kluby KDU-ČSL a STAN se na společných jednáních scházejí už několik let. Že to mezi námi funguje, si čelní představitelé obou stran určitě všimli. I to mohlo přispět k úvahám o vytvoření koalice. STAN má voliče v regionech od Středočeského kraje směrem na západ, KDU-ČSL směrem na východ. Společně chceme dát politice jiný rozměr, vtáhnout do ní více slušnosti a pokory.

Foto: Jiří Kořítko 2x

☞ Chtěli bychom, aby se víc dbalo na názory obcí a krajů, a nerozhodovalo se jen z centra.

☞ Připustíte, že jste hledali náhradu za TOP 09, která vás dostala do parlamentu?

Nebyl jsem přívržencem spojení s TOP 09. A to přesto, že s mnohými členy této strany pojilo Starosty a dodnes poji přátelství. Preferoval jsem tehdy samostatnou kandidátku STAN, ale většina byla pro společný projekt.

Cesta parlamentem s TOP 09 bohužel v mnohém naplnila mé obavy. Přístup některých představitelů TOP 09 k našim členům byl na můj vkus často až moc direktivní, zvláště když šlo o některé návrhy zákonů ministerstva financí. Myslím, že to byl i jeden z důvodů napjatých vztahů v Nečasově vládě.

☞ Proč jste přes odpor pražské KDU-ČSL usilovali o to, aby váš předseda Petr

Gazdík byl lídrem v hlavním městě?

Dva politické subjekty uzavřely koalici a je logické, aby Pavel Bělobrádek a Petr Gazdík byli lídry. Bělobrádek je celostátním lídrem. A protože STAN je silnější v Čechách, byla nominace Gazdíka v Praze přirozenou volbou.

☞ Počítáte s tím, že pražská ČSSD a ODS budou Gazdíkovi vytýkat, že původní podoba rozpočtového určení daní, kterou s pomocí TOP 09 prosadil, připravila hlavní město o 650 milionů korun ročně?

Tak tomu nebylo a není. V Praze se hospodáří s desítkami miliard a nejsem přesvědčený o tom, že vždy nejehospodárněji. Město má mnoho problémů, například naprosto nezvládnutou dopravu. Tento palčivý problém ale dlouhodobě koncepčně neřeší. Buď má asi jedny z nejhorších dopravních inženýrů v republice, nebo jim do toho politici vnášejí nekvalifikované a nerealizovatelné představy. Přitom by stačilo poučit se v Mnichově nebo v jiných velkoměstech.

☞ Senátoři před týdnem vrátili Poslanecké sněmovně rozsáhlou novelu stavebního zákona. Co STAN na návrhu vadilo?

Vždy, když se projednává v parlamentu novela stavebního zákona nebo zákona o zadávání veřejných zakázek, vzpomínáme jako starostové na období krátce po listopadu 1989, kdy to bylo o hodně jednodušší. V novele jsou jen další byrokratické zátěže jak pro účastníky stavebního řízení, tak pro státní úředníky. Tedy pro všechny, kteří by měli zákon naplňovat v praxi.

Na rozdíl od bývalého východního Německa, které převzalo skoro celý právní řád od někdejšího západního souseda, jsme takové štěstí neměli. Děláme přešlap za přešlapem. Hnutí STAN od novely očekávalo zjednodušení procesů. K tomu ale bohužel až na výjimky nedošlo.

☞ A další výhrady?

Stavební zákon se zaplevaluje stále více. Senát novelu vrátil hlavně proto, že trpěla poměrně velkým množstvím nejasností a nepřesností. Problémem ale zůstalo

vyločení veřejnosti z části stavebních řízení. Zákon by měl jasněji stanovit jejich účastníky, nejlépe na základě místní příslušnosti.

Do řízení by měli mít právo vstupovat jen občané s trvalým pobytem v daném místě nebo jimi založené spolky a nikoliv lidé či různé organizace z jiných obcí. Ti se chovají mnohdy kverulantsky a postavení účastníka řízení zneužívají.

Jan Horník (63)

Vystudoval pražskou Vysokou školu zemědělskou.

Pracoval jako projektant, působil i v dalších profesích. Od roku 1990 je starostou Božího Daru, na komunální úrovni patří obec k největším příjemcům evropských dotací. Post senátora zastává od roku 2004. V loňských volbách porazil kandidáta ANO, žokeje Josefa Váňu.

25 let EGAP: pojištěný export do 117 zemí za více než 800 miliard

Po roce 1990, kdy Česká republika (tehdejší ČSFR) přecházela z plánové ekonomiky na tržní, bylo nutné nastavit podporu tuzemských exportérů při vstupu na zahraniční trhy. Aby se mohli prosadit, potřebovali nabídnout kromě svého zboží i srovnatelné podmínky financování exportních dodávek s konkurenty ze států, jejichž tržní ekonomika byla rozvinutější a ve kterých už byl fungující model státní podpory exportu zaveden.

S podporou exportu počítal už státní rozpočet federace na rok 1991, kdy na podporu exportu bylo vyčleněno 500 milionů korun. Byly vypracovány zásady poskytování státní podpory exportu a schváleny úrokové subvence ke krytí úrokových rozdílů. Praxe ale ukázala, že české podniky nejsou na tuto koncepci podpory vývozu připraveny. Z vyčleněné rezervy Česká republika využila pouhých 85,9 milionu korun a Slovenská republika 11,3 milionu.

Dalším krokem byl program podpory exportu schválený v roce 1991, ten už zahrnoval přípravu zřízení speciální instituce. A tou byla Exportní garanční a pojišťovací společnost založená jako akciová společnost zapsaná do rejstříku 1. června 1992. Jejím jediným akcionářem byl stát.

„Pojišťovna začala fungovat hned v červnu 1992 a do konce roku uzavřela pouze pár pojistných smluv na pojištění krátkodobých pohledávek, dva přísliby pojištění na dlouhodobé úvěry a inkasovala necelých sto tisíc korun na pojistném.

EGAP pojistil mimo jiné dodávky pro tepelnou elektrárnu Afsin Elbistan v Turecku nebo vývoz autobusů Iveco do hlavního města Ázerbájdžánu Baku.

Čeští podnikatelé se v té době potýkali při exportu s novými nástrahami a s úvěrovým pojištěním neměli žádné zkušenosti, ostatně stejně jako banky, a tak jsme se učili spolu,“ vzpomíná na vznik EGAP první předseda představenstva společnosti Pavol Parizek.

Úkolem EGAP bylo pojišťovat exportní úvěry, a tak společnost zahájila poskytování subvencí exportérům u případů, které byly schváleny představenstvem EGAP. Tato podpora, která byla čerpána ze státního rozpočtu, měla za úkol vyrovnávat část úrokového rozdílu mezi náklady z vyššího úvěrového zatížení v tuzemsku a výnosem ze zahraničního úroku. Vazba EGAP na státní rozpočet pro účely zajištění teritoriálních a komerčních rizik byla řešena pouze smlouvou mezi EGAP a ministerstvem financí, což bylo zpočátku, kdy bylo nutné, aby společnost rychle začala fungovat, chytré řešení. Ačkoliv se EGAP ve své činnosti během prvního roku osvědčil, s narůstajícím počtem závazků se víc a víc

ukazovalo, že tato koncepce není dostačující. V roce 1995 proto stát rozhodl o vzniku České exportní banky.

V první polovině devadesátých let byl EGAP takřka jedinou pojišťovnou, která nejen poskytovala státní podporu prostřednictvím úvěrového pojištění, ale rovněž i takřka jediným subjektem na trhu s úvěrovým pojištěním vůbec. Komerční úvěrové pojištění na počátku devadesátých let prakticky neexistovalo. Konkurenční úvěrové pojišťovny v oblasti soukromého úvěrového pojištění

začaly vznikat až v roce 1997. V letech 1992–1997 tak měl EGAP dominantní postavení na trhu (s odhadovaným podílem až 90 procent). Jedinou konkurencí na českém trhu byla Česká pojišťovna a česká pobočka pojišťovny Gerling, která poskytovala služby úvěrového pojištění pro dceřině společnosti nadnárodních klientů.

Začátky fungování a vznik prvních produktů

Začátky byly pro EGAP poměrně skromné – prvních několik let pracovalo několik

desítek zaměstnanců především na vytvoření kvalitních pojistných produktů, které by pojišťovna mohla českým vývozcům nabízet. Rovněž bylo třeba vytvořit kompletní sadu předpisů, na jejichž základě pojišťovna mohla vykonávat svou činnost.

Jako první vznikly pojišťovací produkty pro dodavatelské a odběratelské úvěry, označované písmeny B, C a D. EGAP do roku 2005 poskytoval i komerční pojištění, které se označovalo písmenem A. S přípravou těchto produktů pomáhali pracovníkům EGAP jejich kolegové ze státních exportních pojišťoven jiných evropských zemí, například ze Švédska či Nizozemska. Poté co byly tyto základní typy pojištění vytvořeny a začaly se používat, začal EGAP pracovat na dalších pojistných produktech. Cílem bylo dále rozšířit nabídku možností pojištění pro vývozce a také diverzifikovat pojistné portfolio. Postupně se tak počet pojistných produktů rozšířil až do dnešní podoby.

Odborníci z EGAP dokázali být při vývoji nových pojistek velice inovativní a v některých případech předběhli i tradiční exportní pojišťovny v zemích západní Evropy. To byl případ pojištění úvěru na předexportní financování (produkt F), se kterým přišel EGAP na trh státních exportních pojišťoven jako první v Evropě a mezi prvními na celém světě.

S budováním portfolia pojistných produktů, které EGAP mohl exportérům nabídnout, rostl postupně i objem pojistných obchodů. Zatímco v roce 1993 EGAP

Jak šel čas

1933:

V Československu vznikl státní fond, který umožňoval pojišťování vývozních úvěrů proti politickým rizikům.

1991:

Vláda rozhodla o založení Exportní garanční a pojišťovací společnosti jako akciové společnosti, jejímž jediným akcionářem bude stát.

1992:

Prvního června byla Exportní garanční a pojišťovací společnost zapsána do obchodního rejstříku a zahájila svoji činnost.

1993:

EGAP uzavřel první větší pojistné smlouvy – celkový objem pojištěného exportu činil dvě miliardy korun.

1994:

EGAP pojistil první vývoz letounů. Z Aera Vodochody do Tuniska mířily L 59 a L 410 za více než dvě miliardy korun.

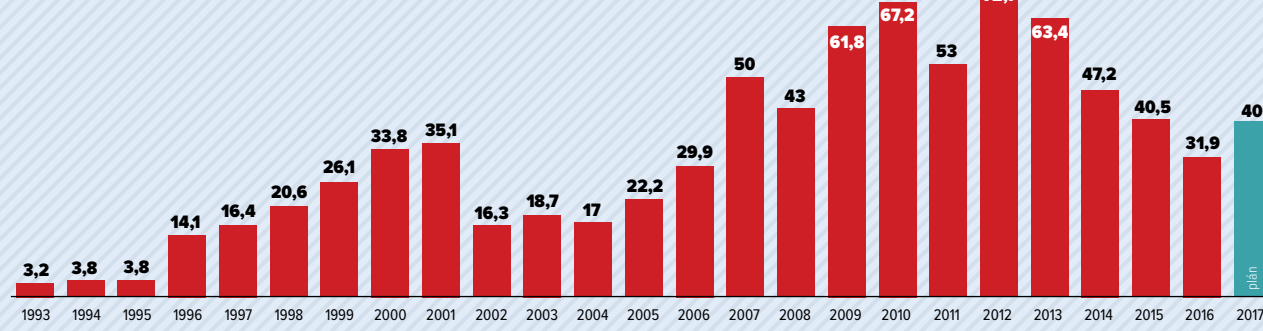

1996:

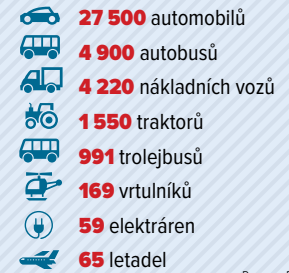
První velký pojištěný obchodní případ – Škoda Praha získala na Slovensku kontrakt na dodávky technologií pro 1. a 2. blok jaderné elektrárny Mochovce. EGAP poskytl pojištění vývozního odběratelského úvěru za téměř osm miliard korun.

Vývoj pojištěného exportu (v miliardách korun)

EGAP za dobu své existence pojistil export

Pramen: EGAP

uzavřel pojistné smlouvy za zhruba dvě miliardy korun, o sedm let později už se mohl pochlubit novými obchody v hodnotě téměř 34 miliard.

První velké obchodní případy

První opravdu velký projekt české společnosti v zahraničí pojistil EGAP už v roce 1996. Společnost Škoda Praha získala na Slovensku kontrakt na dodávky technologií pro první a druhý blok jaderné elektrárny Mochovce. „EGAP poskytl pojištění vývozního odběratelského úvěru za téměř osm miliard korun,“ vysvětluje generální ředitel EGAP Jan Procházka. „Při podpoře českých exportérů ve slovenském projektu sehrál EGAP klíčovou roli. V rámci projektu Mochovce státní pojišťovna uzavřela od roku 1996 pojistné smlouvy v celkové hodnotě 20,8 miliardy korun. Kromě společnosti Škoda JS podpořil EGAP také subdodávky řady dalších firem – Doosan Škoda Power, Modřany Power, Královopolská RIA, ČKD Praha DIZ nebo Chladicí věže Praha,“ doplňuje Jan Procházka.

V průběhu dalších let se EGAP podílel na řadě zajímavých projektů napříč odvětvími. Celkově šlo o stovky projektů do 117 zemí světa. Portfolio EGAP logicky odpovídá struktuře českého průmyslu. A té vévodí výroba dopravních prostředků a au-

tomotiv. „V této oblasti jsme podpořili nejen investice Škody Auto v zahraničí a vývoz aut, ale také vývoz autobusů Iveco a SOR Libchavy, vývoz trolejbusů, tramvají. Konečkonců v roce 1997 byl jedním z největších pojištěných případů – vývoz několika desítek tramvají na Filipíny – vyvezla je firma ČKD Dopravní systémy a v té době to byl jeden z největších případů za čtyři miliardy korun,“ říká předseda představenstva EGAP Jan Procházka. Dalším důležitým odvětvím je energetika – kromě zmiňovaných Mochovců EGAP v energetice podpořil celou řadu úspěšných projektů – investice společnosti ENERGO-PRO do vodních elektráren v Gruzii, Bulharsku a v Turecku, dodávky pro tepelnou elektrárnu Afsin Elbistan v Turecku nebo pro tepelnou elektrárnu Shen Tou v Číně, významné byly také dodávky pro běloruský NAFTA. „Většina z těch projektů byla úspěšných – bohužel musí EGAP ale řešit i ty problémové, jako jsou Adulara nebo Poljarnaja. Ale i ty musíme vyřešit,“ dodává Jan Procházka.

Velmi úspěšný je v posledních letech export české zdravotnické techniky a zařízení pro vybavení nemocnic. V posledních letech EGAP podpořil projekty v Gabonu, Laosu, Ghaně, Papui-Nové Guineji. Daří se leteckému průmyslu a zvyšuje se podíl agroexportu – hlavně

Historický předchůdce

V roce 1929 vznikla v Československu první komerční úvěrová pojišťovna a v roce 1933 byl přijat zákon, jímž se zřídil zvláštní státní fond, který umožňoval pojišťování vývozních úvěrů proti politickým rizikům a tento systém fungoval docela úspěšně až do druhé světové války. V éře socialismu v tuzemsku žádný podobný systém nefungoval. Ve vyspělých zemích přitom systém exportních úvěrových pojišťoven začal fungovat ve třicátých letech minulého století a je funkční dodnes.

EGAP v číslech

Základní kapitál:
4075 milionů korun

- Akcionáři:**
- ministerstvo financí (40 procent)
 - ministerstvo průmyslu a obchodu (36 procent)
 - ministerstvo zahraničních věcí (12 procent)
 - ministerstvo zemědělství (12 procent)

Počet zaměstnanců: 120

Majetkové podíly EGAP v České exportní bance (16 procent)

technologii pro potravinářský průmysl a zemědělské technologie. „První vlašťovky už pak máme i u podpory výsledků výzkumu a vývoje – tam jsem zastáncem toho, že české patenty nemáme prodávat do zahraničí, ale podpořit jejich využití v Česku a pomoci s exportem,“ připomíná generální ředitel EGAP Jan Procházka.

EGAP a mezinárodní aktivity

Jedním z cílů, ke kterým pojišťovna směřovala od samotného počátku, bylo zapojení do činnosti mezinárodních organizací. První byla Mezinárodní unie úvěrových a investičních pojistitelů (Bernská unie). Členství v Bernské unii je pro exportní pojišťovny prestižní a naprosto klíčovou záležitostí. Členové unie si totiž mohou vyměňovat cenné informace a zkušenosti. EGAP se stal takzvaným pozorovatelem v roce 1996. Už o dva roky později jako první exportní pojišťovna ze zemí střední a východní Evropy obdržel status řádného člena. V letech 2014–2016 byl EGAP dokonce členem řídicího výboru Bernské unie.

Kromě Bernské unie se EGAP jako reprezentant České republiky zapojil do činnosti OECD v rámci Ujednání pro oficiálně podporované vývozní úvěry (tzv. Konsenzus OECD). Cílem bylo získat členství

v rámci takzvané skupiny Participantů Konsenzu. To se pojišťovně podařilo v roce 2001. Stejně jako v případě Bernské unie získal EGAP díky členství přístup k cenným informacím a zkušenostem ostatních členů. Rovněž se může podílet na vytváření pravidel upravujících podporu exportu v zemích OECD.

Pro exportéry jsou také velmi důležité dohody a smlouvy o vzájemném dojišťování s předními úvěrovými pojišťovnami světa (ECAs). Kromě všech sousedních zemí jde o ECAs USA, Ruska, Koreje, Japonska, Číny, Francie, Itálie a desítek dalších zemí. Díky těmto dohodám je schopen podpořit české subdodavatele při vývozu do třetích zemí. Díky takové dohodě se například podařilo exportovat letecké motory GA Aviation do USA, kde byly ve firmě Trush namontovány do práškovacích letadel a vyvezeny do Brazílie a Uruguaye. Podobný model se využívá u výstavby některých nemocnic – například v Africe, kde jde o společný projekt českých a rakouských vývozců a rakouské subdodávky pojišťuje sesterská OeKB. „Spolupráce s ostatními ECAs je u některých velkých projektů nezbytná. Do budoucna bychom velmi rádi podpořili české subdodávky při výstavbě jaderných elektráren ve světě. A tady jsou nejdál jednání s ruským EXIAR,“ říká Jan Procházka.

1998:

EGAP začal poskytovat pojištění úvěru na předexportní financování (produkt F), se kterým přišel EGAP na trh státních exportních pojišťoven jako první v Evropě a mezi prvními na celém světě.

1998:

EGAP se jako první pojišťovna ze střední a východní Evropy stal členem Mezinárodní unie úvěrových a investičních pojistitelů (Bernská unie).

2001:

EGAP se stal členem takzvané skupiny Participantů Konsenzu OECD. Od té doby v ní zastupuje ČR.

2005:

EGAP prošel významnou organizační změnou. Kvůli zpřísněným pravidlům EU, která požaduje oddělení komerčních aktivit od pojišťování se státní podporou, byla založena Komerční úvěrová pojišťovna EGAP, jež převzala komerční pojišťování.

2013:

EGAP připravil speciální balíček produktů pro podporu exportu malých a středních podniků.

2015:

Ve spolupráci s TA ČR vznikl projekt na podporu exportu výsledků výzkumu a vývoje. Prvním úspěšným projektem byl vývoz senzorů společnosti Lešikar.

2016:

EGAP se podařilo vymoci rekordní částku ze starých pohledávek. Celkově šlo o sumu 1,2 miliardy korun. Splaceny byly především staré dluhy Kubu a Íranu.

Tvář dne

„Mnoho Londýňanů žije ve věžácích. Nemůžeme riskovat jejich životy špatnými radami nebo zanedbanou údržbou,

řekl po požáru londýnské Grenfell Tower starosta britské metropole Sadiq Kahn

str. 16

Foto: Reuters

Komentář

Petr Koubský

Konec internetové nevinnosti

Někam jdete, něco ukradnete a pošlete to poštou. To můžete, protože pošta nezkontroluje obsah vašeho balíku, tím méně původ zaslané věci. Okradený ani policie po ní nemohou chtít, aby váš balík zadržela a rozbala. Poštu nelze obvinít ze spoluviny, chtít po ní náhradu škody, dát jí seznam osob, od nichž se nebudou přebírat zásilky k odeslání. Tedy pokud a dokud jsme v normálně fungující zemi, což zatím jsme.

Po desítky let se vede spor, zda stejný princip platí i v elektronické komunikaci, tedy na internetu. Říká se tomu problém odpovědnosti zprostředkovatele. Ti, kdo ji odmítají, však vlastně už před časem prohráli, jen si to stále ještě nepřipouštějí.

Poskytovatel připojení či hostingu má s poštou ledacos společného. Nevytváří obsah, jen ho přebírá a odesílá. Jsou tu však také podstatné rozdíly. V poštovní přepravě víme, kdo je ad-

resátem, a často také, kdo je odesilatelem, nevidíme však dovnitř obálky či balíku. Na internetu to je víceméně naopak.

V internetových sporech týkajících se odpovědnosti zprostředkovatele jde občas o záležitosti jako dětská pornografie, propagace nacismu či terorismu, ale daleko častěji je předmětem sporu copyright. Nelegálně pořízené kopie filmů, hudby a jiných autorských děl jsou

Google maže nelegální obsah na YouTube, Facebook filtruje svůj obsah podle politických požadavků. A pak jsou tady ti vzpurní.

v digitálním světě – mírně řečeno – běžné. Majitelům práv tak utíkají peníze (zda fiktivní, nebo skutečné, to je jiná a hodně složitá otázka) a mocně lobbují za nápravu.

Jenže pochyvat miliony jednotlivců nelze. Na rání jsou tudíž zprostředkovatelé: tenhle balík od nikoho neberte, tohle na místě zničte, jinak vám tu vaši poštu necháme zavřít.

Ti největší „poštáci“ už dávno nečekají, až za nimi přijde policajt. Sami chtějí

mít dobré vztahy s filmovým průmyslem a všemi dalšími kolegy. Google maže nelegální obsah z YouTube – nikdy s tím samozřejmě nebude hotov. Facebook filtruje obsah newsfeedů podle politických požadavků jednotlivých zemí, což je odlišný, ale hodně příbuzný příběh.

A pak jsou tady vzpurní, na které je třeba zatlačit. Třeba Pirate Bay. Tento švédský web indexující torrenty je jedním z největších světových zdrojů nelegálního copyrightovaného obsahu. Soudní dvůr EU tento týden rozhodl, že právě Pirate Bay lze za tuto činnost pohnat k odpovědnosti a blokovat. Rozsudků omezujících torrentové servery už bylo více, tenhle (jakkoli ještě nejsou známy podrobnosti) však pochází od nadnárodní instance a zřejmě se stane precedentem.

V zásadě je rozhodnuto. Časy internetové nevinnosti jsou definitivně pryč spolu se zakladatelskou generací. Svět už je jiný. Internet je plný komerce, tajných služeb, policajtů, zlodějů, naivních občanů, geniálních dětí, přitroublých nácků a aktivistů – prostě jako svět sám. Do žádného odtrženého virtuálního prostoru neutečeme. Máme pořád jen jeden svět, jen je trochu větší než dřív.

Autor je analytikem IT

Glosa

Rozpočet, který zavání

Deficit státních financí by napřesrok neměl překročit 50 miliard korun, shodli se šéfové koaličních stran. A vláda jim na to kývla. Teď zbývá už jen maličkost. Ustát tlak jednotlivých ministrů, kteří se budou jen neradi vzdávat svých představ o tom, kolik peněz by právě pro svůj rezort měli dostat. Šéfa státní pokladny Ivana Pilného čeká horké léto. Jestliže dodatečné požadavky na rozpočet představují skoro stovku miliard korun, zdá se záměr udržet schodek na 50 miliardách vlastně chvályhodný.

Má to ale hodně kdyby. Hodně chvály by deklarované odhodlání snad bylo, kdyby ekonomika nerostla téměř tříprocentním tempem. A pokud by v zemi zrovna nevládla bezprecedentně nízká nezaměstnanost. A kdyby vláda v rámci rozpočtu nesouhlasila také s tím, že výdaje na platy státních zaměstnanců jedním rázem stoupnou o 21 miliard korun. Návrh rozpočtu na rok 2018 je zdvořile řečeno málo ambiciózní a jeho struktura nevalná. A to ještě neřekli své slovo poslanci.

Jana Havlígerová

Kresba: Milan Koumský

Metronome čeká vyšší návštěvu

■ Druhý ročník pražského festivalu Metronome přiveze příští víkend do Prahy Stinga či Kasabian. Dosud si vstupenky koupilo dvanáct tisíc lidí, o tři pětiny více než loni.

Dušan Kütner

Celkem čtyřicet koncertů na pěti pódiích nabídne druhý ročník hudební přehlídky Metronome na pražském Výstavišti. Pořadatelé, kteří stojí i za souběžně konaným a bezplatným festivalem United Islands, očekávají vyšší zájem než loni.

„Kapacita areálu je patnáct tisíc lidí, prodáno je nyní dvanáct tisíc lístků – ale doufáme, že se to ještě zvýší,“ uvedl za pořadatele Martin Voňka. Loni na Met-

ZAHRAJE DEVADEŠÁT MINUT. Hlavní hvězda festivalu Sting odehraje příští pátek regulérní koncert v délce hodina a půl.

ronome dorazilo sedm a půl tisíce lidí.

Sting by měl v pátek podle organizátorů odehrát regulérní koncert v délce devadesáti minut, nikoli klasický festivalový zkrácený set.

„Příznivce snad potěší, že zhruba čtvrtina odehraných

písní by měla pocházet z období The Police, kteří v Česku nikdy nehráli,“ uvedla ředitelka festivalu Barbora Šubrtová.

Headlinerem sobotního večera budou rockoví Kasabian, kteří se svou letošní novou deskou For Crying

Out Loud vydanou v květnu dosáhli až na čelo britského žebříčku. K dalším zahraničním účinkujícím patří Pretty Things, The Veils, GusGus, Blood Red Shoes nebo Young Fathers.

Stejně jako loni – kdy se na jednom pódiu ocitli Ivan Král s Jiřím Suchým nebo J.A.R. s gospelovým sborem – by se mělo na přehlídce uskutečnit několik speciálních vystoupení tuzemských umělců.

Na programu je tak mimo jiné koncert Monkey Business věnovaný jako pocta před půlrokem zesnulému Georgi Michaelovi.

Klára Vytisková si zase jako hosta pozvala jazzového pianistu Ondřeje Pivce, který se podílel na albu Gregoryho Portera Take Me To The Alley. Deska letos získala prestižní americkou cenu Grammy za nejlepší jazzové zpívané album roku.

Klusák získal peníze na film o neonacistovi

Snaha režiséra Víta Klusáka získat prostředky na dokončení celovečerního portrétu autentického neonacisty Svět podle Daliborka přes crowdfundingovou sbírku na serveru Hithit.cz skončila úspěšně. Tvůrci filmu potřebovali vybrat 400 tisíc korun, do včerejšího dne jim lidé přispěli o pětinu více.

Snímek pojednává o „normálním“ českém neonacistovi, který i v téměř čtyřiceti letech žije se svou matkou v Prostějově, pracuje jako lakýrník, točí amatérské horory, skládá naštvané písně, maluje – a je radikální neonacista. Štáb jej sledoval v průběhu dvou let.

Film tak bude mít premiéru již na festivalu v Karlových Varech. /duk/

266931/209

INZERCE

E15 meetings & business

Chcete vědět, jak přežijí finance v internetové době?

FINTECH REVOLUCE II.

FINTECH REVOLUCE V ČESKU A VE STŘEDNÍ EVROPĚ

14. 9. 2017
NÁRODNÍ TECHNICKÁ KNIHOVNA

Registrujte se na www.e15.cz/events

Foto dne

VĚŽÁK V PLAMENECH. Nejméně dvanáct mrtvých a více než sedm desítek zraněných si vyžádal požár, který v noci na včerejšek z dosud nezjištěných příčin zachvátil 24podlažní obytnou budovu v západní části Londýna. Úřady předpokládají, že počet obětí poroste. Na místě zasahovaly dvě stovky hasičů a desítky zdravotníků. Statik kontrolující stabilitu vyhořelé budovy uvedl, že nehrozí její zhroutilí.

Trendy

Módní hit nic nedělá. Jen se točí

■ Nová primitivní hračka fidget spinner se díky sociálním sítím bleskově rozšířila po světě a stala se fenoménem letošního jara.

Aneta Šcotková

Fidget spinner není v podstatě nic nového, vznik hračky se datuje do devadesátých let, kdy si něco podobného pod názvem spinning toy dala patentovat Američanka Catherine Hettingerová. Později začala zařízení vyrábět

a dokonce je nabídla americké hračkářské firmě Hasbro. Ta hračku vyzkoušela, ale zájem o výrobu neprojevil. Hettin-

gerová později patent nechala propadnout, takže na dnešní vlně zájmu nevydělala ani dolar.

SPORNÁ VĚC. Odborníci se prou, zda rotující vrtulka zlepšuje pozornost, nebo narušuje výuku.

Rotující hračka má podle výrobců snižovat stres, zlepšovat soustředění, uklidňovat a být hromosvodem přebytečné energie. Skutečné zdravotní důsledky jejího působení však nejsou prověřené a názory odborníků se rozcházejí.

Hračka podle zastánců pomáhá soustředit se na výuku autistům a dětem trpícím hyperaktivitou s poruchou pozornosti. Odpůrci zase namítají, že hračka odvádí pozornost od výuky. Rotující předmět vydávající zvláštní zvuk navíc přitahuje pohledy okolí. I tím si vysloužil zákaz v některých amerických školách.

Hračky nepropadly jen děti a teenageři. Už loni v prosinci Forbes představil fidget spinner jako „must-have kancelářskou hračku“ pro rok 2017, jež předchází zlovykům, například kousání nehtů či cvakání propiskou.

Fidget spinner má také své historické paralely. Rotující jojo se kdysi stalo jednou z nejprodávanějších hraček všech dob. Oblíbená bývala i káča, jež se fidget spinneru podobá. Navíc se rotující vrtulce podařilo vyvrátit jednu domněnku, kterou starší lidé považují za hotovou věc – že mladou generaci zajímají už jen digitální hračky.